

Мегріянц В. М.

студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

АДВОКАТУРА НІМЕЧЧИНИ

Забезпечення охорони прав і законних інтересів суб'єктів правових відносин — найважливіше завдання правової держави, що визначає розвиток законодавства та правозастосовну практику, діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, недержавних структур.

Найважливіша роль у рішенні цього завдання належить адвокатурі, яка протягом всієї історії існування виконувала своє головне призначення — захист прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб, тим самим сприяючи здійсненню правосуддя, дотриманню вимог законності.

Разом з тим адвокатури як інститут цивільного суспільства не може не залежати від соціальних, економічних і політичних процесів, що відбуваються в країні. Вони, як у дзеркалі, відображаються в побудові й статусі адвокатури.

Так, одною з ознак розвитку цивільного суспільства є реально діючі гарантії незалежності адвокатури й адвоката від різних державних і недержавних органів, посадових осіб. Тільки у відносно автономному від держави, що вільно розвивається суспільстві, адвокат може ефективно виконувати роль професійного представника фізичної або юридичної особи й захисника в судовому процесі.

Положення адвокатури у правоохоронній системі й способи її взаємодії з державними органами служать показником реалізації принципу поділу влади, втілення в діяльності державного апарата системи стримувань та противаг.

Ефективність діяльності адвокатури багато в чому залежить від її правового забезпечення.

Нині адвокати відіграють усе більше важливу роль у забезпеченні права на юридичну допомогу, виступаючи активними учасниками нових видів судочинства — конституційного і адміністративного — та закріплювати свої позиції в кримінальному й цивільному процесі. Професійне судове представництво спрямоване не тільки на задоволення інтересу приватної особи, але й на забезпечення принципу змагальності судового процесу, досягнення істини, охорону прав громадян, що беззаперечно принципово важливе для держави й суспільства в цілому.

Зокрема, історичний, діалектичний, порівняльно-правовий методи застосовувалися при вивченні динаміки розвитку законодавства, яким врегульована адвокатська діяльність у ФРН, а також при порівняння організації адвокатури в ФРН та інших країнах, в тому числі з адвокатурою в Україні; абстрагування та узагальнення — в процесі визначення різних правових понять і категорій, таких як здатність на заняття посади судді, об'єднання публічного права; формально-юридичний — у процесі аналізу правових норм щодо регулювання відносин, що виникають в процесі здійснення адвокатської діяльності.

В першу чергу, при підведенні підсумків на увагу заслуговують положення, інститути, тенденції у врегулюванні адвокатської діяльності в ФРН, знання яких може бути застосоване для практичного та юридичного вирішення

проблем адвокатської діяльності в Україні. Отже, можливо зробити подальші висновки із даної роботи:

Необхідно підвищити вимоги до фактичного здійснення адвокатської діяльності в Україні. Наприклад, як вже зазначалось, в ФРН адвокат може працювати, як правило, лише в одній канцелярії, щоб бути постійно доступним клієнтам. В разі відсутності більше тижня адвокат має забезпечити представника. Судовою практикою детально розроблені критерії відповідальності адвоката за порушення своїх професійних обов'язків. Крім того, адвокат підлягає обов'язковому страхуванню на випадок порушення своїх професійних обов'язків. Все це свідчить про намір законодавця захистити в першу чергу інтереси клієнта. Отже, в українському законодавстві не вистачає не просто детальнішого законодавчого закріплення фактичного здійснення адвокатської діяльності, але й правил, які в першу чергу направлені на захист інтересів клієнта. Високі вимоги до фактичного здійсненні адвокатської діяльності дають змогу попередити порушення прав клієнта. В такий спосіб правова держава забезпечує дотримання найважливішого свого принципу, за яким найвищою соціальною цінністю виступає людина.

Врегулювання потребує допуск європейських адвокатів до роботи в Україні, а також важливим є укладання двосторонніх договорів з іншими державами, які б полегшили роботу українських адвокатів закордоном. Особливого значення така потреба набуває з огляду на перспективу вступу України до Європейського Союзу.

Використовуючи досвід ФРН, суто юридичне вирішення питання про створення Палати адвокатів України з примусовим членством можливо шляхом надання їй статусу об'єднання публічного права.

Вдосконалення потребує врегулювання діяльності органів адвокатського самоврядування в Україні, а також кваліфікаційно-дисциплінарних комісій. Включення суддів до складу цих комісій разом із представниками органів виконавчої влади, на нашу думку, є неефективним використанням ресурсів органів судової влади. Так, у ФРН органи юстиції наділені контрольними повноваженнями стосовно адвокатських судів, але не правом приймати рішення в конкретних дисциплінарних справах. Виходячи з того, що в Україні на відміну від ФРН дисциплінарне провадження є позасудовим, включення суддів до складу комісій, виходячи з подальшої можливості судового оскарження рішень комісії, є недоцільним.

Багато особливостей адвокатської діяльності в ФРН мають історичне підґрунтя. Наприклад, адвокати-нотаріуси допускаються лише в тих землях ФРН, де до 1961 року дозволялось поєднання цих двох професій.

У зв'язку із історичними та іншими особливостями в кожній країні існують інститути, акультурація яких в іншу правову систему не приведе до позитивних наслідків.

Варті на запозичення лише ті правила, які обумовлені природними законами соціального співжиття. До таких правил, на думку автора, можна віднести обов'язок адвоката знаходитись за місцем своєї канцелярії, а в разі відсутності забезпечувати представника. Адвокат має нести відповідальність перед клієнтом за кожен юридичну помилку, наприклад, пропущення процесуальних строків тощо.